

Γιὰ σένανε φοβᾶμαι. (Άκονόνται ἀπὸ μακρονὰ καμπάνες ἐσπερινοῦ. Ἀφιγκράζονται κ' οἱ δύο μὲ τὰ κεφάλια σκυμένα, κάροντας τὸ σταυρὸν τους.) Νὰ κ' οἱ καμπάνες ποὺ σημαίνουν. Σημαίνει ἐσπερινὸς στὴ Μεταμόρφωση. Σὲ λίγο θὰ περάσῃ κόσμος ἀποδῶ. Θὲ νὰ μᾶς δοῦνε.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Κανεὶς δὲ θὰ μᾶς δῇ. Πάμε στὰ δέντρα μέσα. Οἱ θάμνοι εἶνε ψηλοί, ὡς ἔνα μποϊ οἱ θάμνοι. Ἐλα Μαρία. Οὔτε τοῦ λόγγου τάγριμα μὲς στὰ βαθεῖα ποὺ θὰ σὲ φέρω δὲν τρυπόνουν. Καὶ σὰ νυχτώσῃ δὲ θεός τὸν κόσμο, στὴν ἀγκαλιά μου ἀγάπη μου, μονάχος θὰ σὲ φέρω ὡς στὴν πόρτα σου.

ΜΑΡΙΑ — Δὲν ἔχω τὸ νοῦ μου, Πομητὲ, σοῦ εἴπα. Πάμε. (Ο Ποθητὸς προσπαθεῖ νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ καὶ νὰ τὴν τραβήξῃ πέρα, φέρνοντας τὰ χέρια του στὰ στήθια της).

ΠΟΘΗΤΟΣ — Ἐλ ἀγάπη μου.

ΜΑΡΙΑ — (Τοῦ βγάζει τὰ χέρια ἀποπάρω της. Γλυκά.) Μή, Πομητὲ, μή. Δὲν εἶνε σωστὸ αὐτὸ ποῦ κάνεις. Δὲν εἶνε σωστὸ... Δὲ σ' ἀγαπῶ. (Άκονόνται πάλι καμπάνες). Ακουσε, ἀγάπη μου. Αὔριο τὸ βράδυ θὰ σὲ προσμένω στὸ σπίτι μου. Αργά, σὰν ἔβγη ή Πούλια. Η θειά μου θὰ πάγι στὴν δλονυχτιὰ μὲ τὶς γειτόνισσες. Εγώ θὰ κάνω τὴν ἀρρωστη. Καὶ θάρης. Είσαι εὐχαριστημένος;

ΠΟΘΗΤΟΣ — Σὰ λέσ αλήθεια, μὲ τάστερια θάγρυπνίσω σήμερα, τὴν Πούλια νὰ παρακαλῶ πιὸ γλύγωρα νὰ βγῆ τὴν ἄλλη νύχτα.

ΜΑΡΙΑ — Αγάπη μου. (Φιλιῶνται). Αποδῶ πήγαινε. Μήν πᾶς ἀπὸ τὸ μονοπάτι.

ΠΟΘΗΤΟΣ — Καὶ ἔσύ;

ΜΑΡΙΑ — Μαζὶ νὰ φύγωμε δὲν κάνει. Λίγο θὰ μείνω μοναχή μου. Καὶ σὰ μακρύνης, ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ θὲ νὰ τραβήξω. Ο Μπάριμπα-Θύμιος ὁ κουμπάρος μ' ἀκρτεράει στ' ἀμπέλι του. Θάνε κ' η θειά μου ἔκει.

ΠΟΘΗΤΟΣ — (Τῆς δίνει τὸ χέρι) Σὰν ἔβγη ή Πούλια.

ΜΑΡΙΑ — Σὰν ἔβγη ή Πούλια, ἀγάπη μου. (Ο Ποθητὸς ἀνηφορίζει πρὸς τὸ λόγγο δεξιά. Η Μαρία ἀκούμπαί σ' ἔνα δέντρο καὶ τὸν κυττάει ποὺ φεύγει. Μικρὴ σιωπή. Άκονόνται μοράχα τὰ βήματα τοῦ Ποθητοῦ στὸ ξερὸ χορτάρι)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΜΑΡΙΑ — (Μοραχή της.) Βγῆκε ἀπάνω στὸ ψήλωμα. Κανένας δὲν φαίνεται. Δόξασοι ὁ Θεός. Είχα ἔνα φόβο. Νόμιζα, κατὶ μούλεγε πῶς μᾶς παφαμονέβει κάποιος. (Κυττάζει.) Νὰ, ἔστρωψε τὸ μονοπάτι. (Άκονόνται πάλι οἱ καμπάνες τοῦ Εσπερινοῦ. Η Μαρία κάρει τὸ σταυρό της.) Παναγιά μου Παρθένα. Η Χάρη σου μαζί του! (Οἱ καμπάνες χτυπάνε δυρατότερα. Η Μαρία ἀναστενάζει.) Αχ! μάννα μου, μάννα μου πῶς σημαίνουνε, μοῦ φαίνεται οἱ καμπάνες ἀνάσταση σημαίνουν. . . .

(Άξαγρα ἀκούεται ἀπὸ μακρονὰ μιὰ πιστολιά. Η Μαρία μπήγε μιὰ φωνὴ τρομάρας κι' ἀκούμπαί ἀπάρω σ' ἔνα δέντρο, νὰ μὴν πέσῃ! Η ἀνλαία κλείνει βιαστικά.)

(Άπολουθεῖ τὸ τέλος).

ΑΥΛΑΙΑ

A. C. SWINBURNE

ΣΑΠΦΙΚΑ

“Ολη τὴν νύχτα δὲν ἔχύθηκε στὰ βλέφαρά μου,— δὲν ἔστάλαξε τὴν δροσιά, δὲν ἔκούνησε οὐτ’ ἔσεισεν ἔνα φτερό,— ἀλλὰ μὲ τὰ χείλια σφιχτοκλεισμένα καὶ μὲ τὰ μάτια χάλκινα,— ἔστάθηκε κυττάζοντάς με.

Τότε σ' ἐμένα ποὺ ἐκοίτονμονν ἔτοι ξυπνός, ἔνα δραμα — ἥλιθεν ἀπάρω ἀπὸ τὶς θάλασσες καὶ μ' ἄγγισε,— ἀλοφοράγγισε τὰ βλέφαρά μου καὶ τὰ χείλια μου κι' ἐγώ — πλημμυρισμένος ἀπὸ αὐτὸ τὸ δραμα,

Είδα τὴν ὄλολευκην ἄκαμπτη Ἀφροδίτη,—εἴδα τὰ ξέπλεκα μαλλιά καὶ τὰ πόδια χωρὶς σαράλια—νὰ λάμπουν σὰ φωτιὰ ἥμιον ποῦ βασιλεύει στὰ νερὰ τῆς δύσης—εἶδα τ' ἀεροκυμάτιστα πόδια,

Τὰ πόδια, τὶς κονυρασμένες φτεροῦγες τῶν περιστεριῶν ποῦ τὴν ἔσεργαν,—κι αὐτὴ ὄλοέρα ἐκνήτταψε μ' ἀναγνωρισμένο τὸ λαιμὸν κατὰ τὴν Λέσβο, κατὰ τοὺς λόφους ποῦ ἀπὸ κάτω τοὺς—ἐλαμποκοποῦσε ἡ Μυτιλήνη.

”Ακούσα τὰ πόδια τῶν Ἐρώτων ποῦ ἔφενγαν πίσω της—νὰ κάμπουν ἔνα ξαφνικὸν κρότο πάνω στὰ νερὰ,—παρόμοιο μὲ τὸ βρόντημα ποῦ ρίχγουν ἢ δυνατὲς καὶ κλειστὲς—φτεροῦγες τῆς μάνητας.

”Ἐτσι ἡ θεὰ ξεπετάχθη ἀπὸ τὴν θέσιν, στὸν φοβερὸν—δλόγυρά της κρότο τῶν ποδιῶν καὶ στὸ βρόντημα τῶν φτερούγων—ἐνῷ μακρονὰ ἔνα γυναικεῖο βουνητὸν—ἀνατάραζε τὸ δειλινό.

”Α τὸ τραγοῦδι, ἂ ἡ γλύκα, τὸ πάθος!—Στὸ ἄκουσμά του ὅλοι οἱ Ἐρώτες ἔκλαιαν ἄρρωστες ἀπὸ ἀγωνία,—ἐστέκοντο ἢ ἐννηὴ Μοῦσες στεφανωμένες γύρω στὸν Ἀπόλλωνα·—ὅ φόρος τὶς εἰχε ζωσμένες,

Τὴν στιγμὴν ποῦ ἡ δεκάτη ἔγαλλε ἄγρωστα πράγματα θεᾶ·—”Α ἡ δεκάτη, ἡ Λεσβία! ἡ ἐννηὴ ἥσσαν σιωπῆλες,—καμμιὰ δὲν ἔριωθέ τὸν ἥχο τοῦ τραγουδιοῦ της, τῶν θρήνων της·—φύλλο φύλλο ἢ δάφνες

”Εμιαραινούστη στὰ στεφάνια τοὺς· ἀλλὰ δλόγυρα στὸ μέτωπό της,—δλόγυρα στὸν πλοκάμον της καὶ στὸν σταχτιόν της κροτάφους, δλόλευκους σὰν τὸ λυωμένο χιόνι, πὸ κλωμοὺς ἀπὸ τὸ θερινὸν χορτάρι,—κατασημαδεμένους ἀπὸ τὰ φιλήματα,

”Ἀκτινοβολοῦσεν ἔνα πύρινο φῶς σὰν ἔνα αἰώνιο στεφάνι·—Ναὶ, ἡ ἄκαμπτη Ἀφροδίτη—μισοστάθηκε καὶ ἔκλαιψε, τόσο δυνατὸν ἦταν αὐτὸν τὸ τραγοῦδι,—ναὶ, καὶ μὲ τὸ ὄνομά της ἀκόμα

Τῆς ἐφώναξε: «Γύρισε σὲ μένα, Σαπφώ μου»—καὶ δύμος δὲν ἀντίκρυσε τὸν Ἐρώτα, δὲν εἶδεν—ὅτι δάκρυα ἀπὸ γέλοια ἐσκοτείνασαν τὸ ἀθάρατα βλέφαρα,—δὲν ἄκουσε γύρω της

Τὰ φοβισμένα φτερούγια, τὰ παράξενα τῶν περιστεριῶν ποῦ ἔφενγαν,—δὲν εἶδε πῶς τὸ στῆθος τῆς Ἀφροδίτης—ἀναταράζετο ἀπὸ τὸ κλάμα, δὲν εἶδε τὸ φόρεμά της ξεσχισμένο,—δὲν εἶδε τὰ χέρια τῆς νὰ λυγίζουν·

Εἶδε τὶς Λεσβίες νὰ συντρίβωνται ἀνάμεσα στὶς βαρβίτους των—συντριμμένες μὲ χείλια πιὸ γλυκὰ ἀπὸ τὸν ἥχο ποῦ ἔβγαζαν ἢ χορδὲς τῶν βαρβίτων,—στόμα μὲ στόμα, χέρι μὲ χέρι, ἢ διαλεχτές της,—πιὸ δημοφρες ἀπὸ δλους τοὺς ἀνθρώπους.

Εἶδε μονάχα τὰ δημοφρα χείλια καὶ τὰ δάχτυλα—γεμάτα φιλιάκαὶ ἄσματα καὶ γλυκοφίδυοντος ξεχειλισμένα ἀπὸ μουσικὴν εἶδε μονάχα ἀνάμεσά τους, νὰ ὑφώνεται, ὅπως ὑφώνεται ἔνα ποντίλι

Νειοφτέρονυγο, τὸ διάφανο τραγοῦδι της, ἔνα θᾶμα,—ὑπερτέλειο καὶ πλημμυροισμένον ἀπὸ πάθος,—γλυκοφτειασμένον, φοβερὸν, γεμάτο βροντές,—τνυμένο μὲ φτεροῦγες ἀνέμον.

Τότε ἀναγάλλιασε, γελῶντας ἀπὸ ἔρωτα, καὶ ἐσπειρε ρόδα, ρόδα φοβερὰ θείας ἀνθήσεως—τότε οἱ Ἐρώτες ἐτριγύρισαν θλιβερὰ, τὸ κρυμμένο πρόσωπο,—τὴν Ἀφροδίτη.

Τότε ἡ Μοῦσης, πληγωμένες κατάκαρδα, ἐσώπασαν—ναὶ, οἱ θεοὶ ἔχλωμασαν, τέτοιο ἥταν αὐτὸν τὸ τραγοῦδι. —Ολες μὲ δυσαρέσκεια, δλες μὲ ζήλεια—χαδίκαρε ἀπὸ μπροστά της.

”Ολες ἀποσυρθήκαρε ἀπὸ καιρὸν τώρα καὶ γῆ ἥταν στεῖρα,—γεμάτη ἄγονες γυναικεῖς κι ἀνίδεες στὴ μουσικὴ. —Τώρα, ἵσως ὅταν οἱ ἄνεμοι ἤσυγάζουν τὸ ἥλιοβασίλεμα, ναρκωμένοι ἀπὸ τὴν δροσιά,

Κοντὰ στὸ βαθύπτραστο ἀκρογιάλι, ἀχόρταγα, ἀγοιωτα,—ἀναγάπητα, ἀθώρητα στὸ ἀντιφέργυσμα τοῦ δειλινοῦ,—φαρτάσματα ἐξωρισμένων γυναικῶν ξαναγνωρίζουν κλαμένα,—ἀξάγνιστα μὲς τὴν Λήθη,

Ντυμένα μὲ φλόγες καὶ δάκρυα καὶ ψάλλοντες—τραγοῦδια ποῦ συγκινοῦντε τὴν καρδιὰ τοῦ εὔκολοσάλεντον οὐραροῦ, τραγοῦδια ποῦ συντρίβουν ἀπὸ εὔσπλαγχνία τὴν καρδιὰ τῆς γῆς.

ΜΙΑ ΕΝΩΣΙΣ

"Αν ἦταν ρόδο δὲ ἔρωτας,
κι ἀν ἥμουρα τὸ φύλλο τον,
θ' αὐξάνατε γέ ζωοῦλές μας μαζὶ¹
μὲ τὸ θλιμένο τὸν καιρὸν ἢ τὸν τραγουδιστὸν,
σ' ἀνθοσπαρμένους κάμπους γιὰ σὲ περιβόλια
μοσκοφόβιστα
στὴν δλοπράσινη χαρὰ, στὴ θλίψη τὴ σκοταδερὴ²
ἄν ἦταν ρόδο δὲ ἔρωτας κι ἀν ἥμουρα τὸ φύλλο
τον,

"Αν ἥμουρα ὅτι εἰν' τὰ λόγια,
κι δὲ ἔρωτας ἡ μουσική τους ἦταν,
μὲ διπλὸν ἥχο καὶ μὲ μιὰ
μονάχα γλύκα θὰ ἐνώρουνταν τὰ χεῖλα μας,
μὲ χαρωπὰ φιλιὰ σὰν τὰ πονιλιὰ
ποῦ δέχονται τὸ γλυκοβρόχι τοῦ μεσημεριοῦ
ἄν ἥμουρα ὅτι εἰν' τὰ λόγια,
κι δὲ ἔρωτας ἡ μουσική τους ἦταν.

"Αν ἥσουν, ὅ ἀγάπη μον, ἡ ζωὴ
κι ἐγὼ δὲ ἀγαπημένος σου δὲ θάνατος,
θὰ λάμπαμε καὶ θὰ χιονίζαμε μαζὶ³
προτοῦ δὲ Μάρτης μᾶς γλυκάνη τὸν καιρὸ
μὲ τοὺς τραχίσσους καὶ τὰ μανδροπόνια—ὅταν—
καὶ τὶς στιγμὲς ποῦ πνέει τὸν ἀεράκι γόνυμο
ἄν ἥσουν, ὅ ἀγάπη μον, ἡ ζωὴ
κι ἐγὼ δὲ ἀγαπημένος σου δὲ θάνατος.

"Αν ἥσουντα τῆς λύπης σκλάβα σὺ,
κι ἥμουρα τῆς χαρᾶς ἐγὼ ἀκόλουθος,
θὰ παῖζαμεν δλόκληρες ζωοῦλες κι ἐποχὴς
μὲ ἀγαπημένα βλέμματα καὶ μὲ ἀποτιές
μὲ δάκρυα τυχερινὰ καὶ μὲ ἀνριανὰ
μὲ γέλοια παρθενίσια καὶ παιδιάτικα
ἄν ἥσουντα τῆς λύπης σκλάβα σὺ,
κι ἥμουρα τῆς χαρᾶς ἐγὼ ἀκόλουθος.

"Αν ἥσουντα τὸν Ἀποίλη σὺν κυρᾳ,
κι ἀρχοντας τοῦ Μαγιοῦ ἐγὼ,
θὰ παῖζαμε τὰ ζάρια μὲ τὰ φύλλα τὸν ἀργυρᾶ,
καὶ θὰ μαζεύαμε ἄνθιτα μέρες μακρυνὲς,
ὅς ποῦ νὰ σκοτεινάσῃ ἡ μέρα νύχτα νὰ γενῇ
κι ἡ νύχτα νὰ λαμποκοπήσῃ σὰν αὐγὴ.
ἄν ἥσουντα τὸν Ἀποίλη σὺν κυρᾳ,
κι ἀρχοντας τοῦ Μαγιοῦ ἐγὼ.

"Αν ἥσουντα βασίλισσα τῆς ἡδονῆς
κι ἥμουρη ἐγὼ τῆς θλίψης βασιλῆς,
θὰ διώχναμε τὸν ἔρωτα μαζὶ,
καὶ τὰ φτερὰ του ἀπὸ τὶς φτεροῦγες θὰ μαδούσαμε,
θὰ δίναμε στὰ πόδια του κάποιο ονθμό,
καὶ χαλινάρι γιὰ τὸ στόμα του θὰ βρίσκαμε,
ἄν ἥσουντα βασίλισσα τῆς ἡδονῆς
κι ἥμουρη ἐγὼ τῆς θλίψης βασιλῆς.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΞΑΣ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στὴν πνευματικὴν ρεκροζωὴν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ "Ελληνισμοῦ, ποῦ, μὲ δσα κι' ἀν ἔρριχθηκαν μέσα του νέα στοιχεῖα, δὲν κατώρθωσε νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν λανθάνουσα κατάστασί του, τὸ Ἀρχαιολογικὸ Συνέδριο ἦταν μιὰ ἀφορμὴ ξεινάγματος, ἀν καὶ μόρο ξεινάγματος θεατοῦ ποῦ παρακολούθει μὲ ἐνδιαφέρον δὲτι γίνεται τριγύρω του χωρὶς νὲ ἀναμηνύεται καὶ χωρὶς κᾶν νὰ θέλῃ νὰ φανῇ πᾶς βλέπει. "Ομως κ' ἔτσι ἀκόμα εἰν' ενδιάριστο τὸ πρᾶγμα, δεῖγμα, πᾶς, μολονότι τὰ νέα στοιχεῖα δὲν μπόρεσαν νὰ δώσουν τὴν ἀληθινὴν ζωὴν στοὺς ρεκροζωτανοὺς, δὲν ἔπαθαν ὅμως καὶ τὴν ἐπίδρασί τους καὶ, δλοέντα πολλαπλασιαζόμενα, θὰ κατορθώσουν μιὰ μέρα νὰ παρουσιασθοῦν ἀντὰ ἀντιπρόσωποι τοῦ "Ελληνισμοῦ τῆς χώρας.

Καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς συγκλήσεως τοῦ Συνεδρίου ἦταν καὶ ἀνάγκη γενικωτέρα γιατὶ, ἐνθουσιάζοντας ἐκείνους ποῦ ἐνδιαφέρει αὐτὸν καθ' ἓντὸ τὸ γεγονός, παρέσυνε συγχρόως καὶ τοὺς ἄλλους ἡ Ἑλληνικὴ προέλευσί του. Αὐτὴ, τὸ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐλάμβανε μέρος ἐνεργὸ στὸ Συνέδριο, τὸ ὅτι ἐδίδετο θέσις τιμητικὴ στὸν ἀντιπροσώπους τῆς καὶ γιὰ τὴν ἴδιατητά τους αὐτὴ καὶ γιὰ τὴν ἀτομικὴ τους ἀξία, τὸ ὅτι ἀκόμα ἔμελλε νὰ ληφθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ καθορισμοῦ τῆς τακτικῆς "Εδρας καὶ τῆς Γενικῆς Διεύθυνσεως τῶν Συνεδρίων στὴν "Ελληνικὴ πρωτεύοντα, δλα αὐτὰ συνέβαλαν εἰς τὸ νὰ παραστήσουν τὸ Ἀρχαιολογικὸ Συνέδριο στὰ μάτια τοῦ "Ελληνισμοῦ τῆς Αἰγύπτου ἔνδειξι γενικῆς λατρείας τοῦ κόσμου πρὸς τὴν Ἑλλάδα, λα-